

valgets Fleertal, hvad dette Klagepunkt angaaer, ere, efter nu nægtigt at have seet paa Sagen, enige med mig i, at Trisler ikke have fundet Sted, ialfsald da ikke i en saadan Grad, at de, hvad jo ogsaa maa anses for usandsynligt, skulde have forledet Folk, for hvem Alt, hvad der vedrørte disse Forhold, maatte være fuldstændig bekjendt, da disse Forhold jo alt tidligere havde spillet en stor Rolle paa Bornholm, til at gaae ind paa frivilligt at overtage Eiendommene. Det andet Klagepunkt var Boniteringen af Jorderne, idet den Paastand er bleven gjort gjældende, at der ikke er blevet foretaget nogen fuldstændig og grundig Bonitering af Jorderne, forinden Overenskomstene fandt Sted. Nei, ganske vist er der ikke blevet foretaget nogen saadan; men efter min Formening vilde den ogsaa have været aldeles overflødig. Commissionen var nærmest nedsat for at varetage Statens Tare; det paalaa den — og jeg har faaet det Indtryk, at den meget samvittighedsfuldt har udført dette sit Hverv — at komme til Erkjendelse af, til Kundskab om, hvilken Værdi de Eiendomme havde, som den skulde overdrage. Der var ganske vist af Regjeringen i saa Henseende givet den Instrux, at den skulde søge Overdragelserne tilveiebragte væsentlig paa det Billaa, at der skulde svares en Tønde Havre af hver Tønde Land til Tare 8, men Commissionen var langtfra bestemt bunden til den saaledes givne Instrux. Og foruden at den skulde søge at udfinde Jordens Værdi ved Bonitering, skulde den tillige ifølge Instruxen tage Hensyn til den Productionsevne, som den ucultererede Jord vilde kunne faae til den Tid, da Afgiften skulde træde i Kraft med sin fulde Størrelse. Hvad der derhos ialfsald er aldeles utimodsigeligt, det er, at Fæsterne selv kjendte Jorderne, da de indlode sig paa at overtage dem i Arvefæste. Det paalaa derfor ikke Commissionen grundig at bonitere de Jorder, hvorom der var Spørgsmaal. Der blev sagt Fæsterne, at de og de Lodder kunde de faae, og det blev tydelig og klart sagt dem, at dem kunde de faae mod at svare den og den Arvefæsteafgift. Det ere de altsaa gaaede ind paa. — Det ærede Fleertal vil henstille til Ministeren, om ikke Udparcellering af disse

Jorder kan finde Sted. Det kan nu gjerne være, at der ikke er Noget til Hinder for, at dette kan finde Sted ligesaavel her, som det ofte er skeet i andre Forhold; men det forekommer mig ogsaa, at man her, ligesom det er skeet i alle andre Tilfælde, bør overlade Afgjørelsen deraf til Administrationen, og at man ikke skal give Regjeringen Anvisning paa at lade foretage saadanne Udparcelleringer. Noget Saadant er, som sagt, ikke skeet i alle andre lignende Tilfælde, og hvorfor skulde det saa skee her? Det kan jeg ikke indsee. Jeg seer heller ikke, hvorfor man skal komme med det, om jeg saa maa kalde det, Skræmmebillede, som Fleertallet knytter til denne sin Udtalelse, nemlig at, naar saadanne Udparcelleringer tillades, det da let kan vise sig, at den Forudsætning ikke er tilstede, hvorfra man er gaaet ud, at de udparcellerede Lodder ville kunne svare den Afgift, der er paalagt, hvoraf da Følgen vil blive, at det bliver nødvendigt for Staten at overtage Eiendommene for Afgiften. Gaaende ud herfra foreslaaer det ærede Fleertal eventuelt at nedsætte Afgiften; men jeg vil tillade mig at henstille til Fleertallet, om det troer, at der, fordi man nedsætter Afgiften fra 4 Skjepper Havre pr. Tønde Land til 2 Skjepper, er mere Garanti for, at Staten ikke kommer til at overtage Eiendommene; den vil ligesaagodt komme til det i det ene Tilfælde som i det andet. Det kan ikke være Afgiftens Størrelse, der bevirker, at Staten kommer til at overtage Eiendommene; Grunden dertil maa være, at Eierne stille for store Fordringer til den, at der er for Mange, der skulle leve af saadanne Lodder. Jeg troer ialfsald, at det er aldeles usandsynligt, at det, om der svares to eller fire Skjepper Havre af disse Eiendomme, kan have nogen Indflydelse paa, om Staten kommer til at overtage dem eller ikke. — Den anden Henstilling, der indeholdes i Udvalgets Betænkning, gaaer ud paa at anmode den hoitagede Minister om at lade foretage en Ombonitering af Jorderne, men heller ikke dette kan jeg finde, at der er nogensomhelst Anledning til. Lodderne ere nemlig, som fremhævet, ikke overdragne efter en bestemt Bonitering, men derimod i Hen-